

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om en europeisk bevisinhämtningsorder för att inhämta föremål, handlingar eller uppgifter som ska användas i straffrättsliga förfaranden och om tillämpning av rambeslutet och om ändring av 4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 februari 2010 en proposition med förslag till lagar om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om en europeisk bevisinhämtningsorder för att inhämta föremål, handlingar eller uppgifter som ska användas i straffrättsliga förfaranden och om tillämpning av rambeslutet och om ändring av 4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen (RP 268/2009 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Katariina Jahkola, justitieministeriet
- konsultativ tjänsteman Jouko Huhtamäki, inrikesministeriet
- tingsdomare Anna-Mari Porkkala-Hietala, Helsingfors tingsrätt
- statsåklagare Maarit Loimukoski, Riksåklagarämbetet

- kriminalöverinspektör Sanna Palo, Central-kriminalpolisen
- kriminalöverkommissarie Ilkka Laasanen, polisinspektionen i Birkaland
- tullöverinspektör Juha Vilkkö, Tullstyrelsen
- advokat Markku Fredman, Finlands Advokatförbund
- professor Raimo Lahti.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- finansministeriet
- Åklagarämbetet i Birkaland
- Gränsbevakningsväsendet.

Samband med andra handlingar

Lagförslag 1 i propositionen grundar sig på Europeiska unionens rads rambeslut om en europeisk bevisinhämtningsorder för att inhämta föremål, handlingar eller uppgifter som ska användas i straffrättsliga förfaranden. Lagutskottet har lämnat ett utlåtande om beslutet i beredningsfasen (LaUU 8/2004 rd — U 4/2004 rd).

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om en europeisk bevisinhämtningsorder för att inhämta föremål, handlingar eller uppgifter som ska användas i straffrättsliga förfaranden och om tillämpning av rambeslutet. Dessutom ska tvångsmedelslagen ändras. Genom de föreslagna lagarna genomförs rambeslutet om en europeisk bevisinhämtningsorder för att inhämta föremål, handlingar eller uppgifter som ska användas i straffrättsliga förfaranden. Europeiska unionens råd antog rambeslutet den 18 december 2008.

Enligt rambeslutet ska en medlemsstat erkänna och inom sitt territorium verkställa en bevisinhämtningsorder som utfärdats av en rättslig myndighet i en annan medlemsstat. Bevis som avses i rambeslutet är föremål, handlingar och andra uppgifter som finns i den verkställande staten och som behövs som bevismaterial. Inhämtande av bevis i realtid, såsom avlyssning av kommunikation, och på vissa undantag när även personbevisning faller utanför rambeslutets tillämpningsområde. Rambeslutet ålägger medlemsstaterna att verkställa en bevisinhämtningsorder som utfärdats av en rättslig myndighet i en annan medlemsstat, om inte något av de skäl att vägra som nämns i rambeslutet kan tillämpas på fallet. Medlemsstaternas möjligheter att vägra samarbeta om rättslig hjälp blir mera begränsade än för närvarande.

Enligt propositionen ska en bevisinhämtningsorder som utfärdats i en annan medlems-

stat i regel verkställas med iakttagande av förfaranden enligt finsk lag. En viktig skillnad i förhållande till vårt nationella förfarande för att inhämta bevis är att en order från Finland ska utfärdas av åklagaren, bortsett från om begäran gäller uppgifter som en myndighet i den verkställande staten har i sin besittning och medlemsstaten i fråga inte har meddelat att den kräver att ordern ska godkännas av åklagaren. Bevisinhämtningsordern kan då utfärdas också av en sådan tjänsteman vid centralkriminalpolisen, tullen eller gränsbevakningsväsendet som har befogenheter som undersökningsledare. Häradsåklagarna inom Helsingfors, Kuopio, Uleåborgs och Tammerfors tingsrätter ska vara verkställande åklagarmyndigheter för de order som överlämnas till Finland. Även centralkriminalpolisen, tullen och gränsbevakningsväsendet ska ansvara för verkställigheten av bevisinhämtningsorder som sända till Finland, om de nämnda myndigheterna i ett motsvarande fall i Finland skulle vara behöriga att undersöka det brott som ligger till grund för ordern.

Regeringen föreslår dessutom att tvångsmedelslagens bestämmelse om förande till domstol av beslagsärenden med anledning av att en främmande stat har begärt rättshjälp ska ändras. Beslutsfattandet i beslagsärenden koncentreras till Helsingfors, Kuopio, Tammerfors och Uleåborgs tingsrätter.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 19 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Allmänt

Syftet med propositionen är att nationellt genomföra rambeslut 2008/978/RIF om en europeisk bevisinhämtningsorder för att inhämta före-

mål, handlingar eller uppgifter som ska användas i straffrättsliga förfaranden. I rambeslutet finns regler för utfärdande av bevisinhämtningsorder och erkännande och verkställande av en sådan order i en annan medlemsstat. Tanken är att det ska bli lättare att inhämta bevis från en annan medlemsstat för att användas i straffrättsli-

ga förfaranden och därmed snabbare kunna slutföra handläggningen av brottmål.

Den europeiska bevisinhämtningsordern är ett viktigt led i det övergripande åtgärdsprogrammet för ömsesidigt erkännande. Utgångspunkt för det ömsesidigt erkännandet är att stärka medlemsstaterna förtroende för varandras system i det straffrättsliga samarbetet. Samarbetet enligt rambeslutet är alltså mer förpliktande än de gällande konventionerna om ömsesidig rättslig hjälp, i och med att en begäran från en medlemsstat att inhämta bevismaterial ska verkställas utan att förutsättningarna för meddelandet av beslutet provas och vägran att verkställa endast tillåts i begränsad utsträckning.

Rambeslutets tillämpningsområde begränsas till befintliga föremål, handlingar och andra uppgifter som behövs som bevismaterial vid den tidpunkt då ordern utfärdas. Kommission lär ha för avsikt att senare lägga fram ett mer övergripande initiativ som omfattar de bevis som nu inte täcks in av rambeslutet.

Sammantaget sett finner utskottet propositionen behövlig och lämplig och tillstyrker lagförslaget, men med anmärkningarna och ändringarna nedan.

Metoden för att genomföra rambeslutet

Det har utfärdats en rad rambeslut för att ge eftertryck åt principen om ömsesidigt erkännande (2002/584/RIF om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, 2003/577/RIF om verkställighet av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial, 2005/214/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och 2006/783/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande). Betecknande för rambeslutsinstrument är att de är bindande vad resultatet beträffar men överlåter åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet.

De uppräknade rambesluten har genomförts på olika sätt hos oss. Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna har genomförts med en lag

med materiellt innehåll medan rambesluten om bötesstraff respektive konfiskation har genomförts med en s.k. blandad ikraftsättandelag där det föreskrivs att de bestämmelser i rambeslutet som hör till området för lagstiftning ska iakttas som lag och där det också ingår bestämmelser som preciserar rambeslutets innehåll i sak. Också i det nu aktuella fallet föreslår regeringen en blandad ikraftsättandelag. Detta tillvägagångssätt ställer stora krav på lagtillämparen som tvingas tillämpa ikraftsättandelagen och rambeslutet parallellt. Å andra sidan befriar en genomförandelag med materiella bestämmelser inte lagtillämparen från att sätta sig in i rambeslutet, eftersom EU-domstolens rättspraxis bygger på att den nationella rätten ska tolkas mot bakgrund av texten och syftet i rambeslutet.

Grundlagsutskottet ansåg i samband med rambesluten om bötesstraff respektive konfiskation att det i sig inte fanns något konstitutionellt hinder för en blandad genomförandeteknik (GrUU 50/2006 rd och GrUU 23/2007 rd). Men tillvägagångssättet kräver att bestämmelserna i rambeslutet är detaljerade och exakta och att regelverket som helhet uppfyller de allmänna kraven för ikraftträdandebestämmelser, att bestämmelser om de grundläggande fri- och rättighetererna är exakta och noga avgränsade och lagskrivningen god. Samtidigt har grundlagsutskottet poängterat att det i normala fall är mer motiverat med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna och god lagskrivning att genomföra rambeslut genom materiella bestämmelser med samma innehåll i den nationella lagstiftningen.

Lagutskottet anser följaktligen att de anförda motiven till en blandad genomförandeteknik är betryggande i detta sammanhang. Tekniken och det faktum att det tekniska genomförandet av rambesluten om inbördes straffrättslig hjälp inte varit samordnat kan visserligen göra det svårare att tillämpa bestämmelserna och överblicka hela regelverket. Av den anledningen och med hänsyn till den stora roll rättssäkerheten spelar i den inbördes rättsliga hjälpen anser utskottet att den blandade genomförandemetoden bör tillgripas endast efter moget övervägande.

Behöriga myndigheter

Enligt propositionen är det i regel åklagaren som utfärdar en bevisinhämtningsorder från Finland. Befogenheten att utfärda sådana order har koncentrerats till åklagarna, eftersom rambeslutet föreskriver att samarbetet ska ske mellan de rättsliga myndigheterna, dvs. domstolar och åklagare. Detta kommer sig av att man ansett att ett ömsesidigt erkännande och verkställande av beslut om rättslig hjälp kräver att besluten fattas på samma nivå och att det normalt är en undersökningsdomare eller åklagare som är undersökningsledare i medlemsstaterna. Också när det gäller beslut om sådan utlämning och frysning med anledning av brott som grundar sig på de övriga rambesluten har rätten att fatta dem koncentrerats till åklagarna. Vid behandling av propositionerna i fråga ansåg lagutskottet det motiverat att åklagaren ges en central position och underströk vikten av förundersökningsmyndigheternas och åklagarnas skyldighet att samarbeta när rättslig hjälp lämnas över gränserna (LaUB 7/2003 rd och LaUB 7/2005 rd).

Även i den aktuella propositionen är åklagarcentreringen motiverad för att fullfölja syftet med rambeslutet, menar utskottet. Det innebär en ändring mot nuläget, där förundersökningsmyndigheten, som vanligen leder förundersökningen hos oss, även deltar i att inhämta bevis. Rambeslutet tillåter emellertid med vissa förbehåll att någon annan myndighet än en domstol eller åklagare utses till utfärdande myndighet. Som villkor gäller då att myndigheten i det enskilda fallet handlar i egenskap av utredande myndighet i straffrättsliga förfaranden, med behörighet att besluta om bevisinhämtning i gränsöverskridande fall i enlighet med nationell lagstiftning. Men också då kan den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat yrka på att ordern godkänns av en rättslig myndighet, antingen varje gång eller när verkställigheten kräver husrannsakan eller beslag. Därför föreslår regeringen att ordern även ska kunna utfärdas av en sådan tjänsteman vid centralkriminalpolisen, tullen eller gränsbevakningsväsendet som har befogenheter som undersökningsledare. Eftersom rambeslutet inte tillåter att förundersök-

ningsmyndigheten utses till generell utfärdande myndighet, föreslår regeringen dessutom att tjänstemannen får utfärda ordern bara om det begärda bevismaterialet finns i den verkställande myndighetens besittning och medlemsstaten i fråga inte kräver att ordern ska godkännas av en rättslig myndighet.

Utskottet menar att det av praktiska skäl är på sin plats att förundersökningsmyndigheten fortsatt är behörig att inhämta bevis på det sätt som föreslagits och inom de gränser rambeslutet tillåter. Men det är inte befogat att inom polisförvaltningen koncentrera utfärdandet av bevisinhämtningsorder till centralkriminalpolisen, så som regeringen föreslagit, eftersom också lokalpolisen undersöker en hel mängd brottmål med internationella förtecken som kräver gränsöverskridande samarbete. Därför föreslår utskottet nedan att bestämmelserna ändras så att bevisinhämtningsorder får utfärdas av en tjänsteman vid tullen, gränsbevakningsväsendet eller polisen.

Enligt propositionen har befogenheterna inom polisförvaltningen koncentrerats till centralkriminalpolisen också när det handlar om att verkställa en bevisinhämtningsorder i Finland. Men utskottet anser trots allt att befogenheterna också i det fallet lämpligen bör utsträckas till polisen.

Detaljmotivering

1. Lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om en europeisk bevisinhämtningsorder för att inhämta föremål, handlingar eller uppgifter som ska användas i straffrättsliga förfaranden och om tillämpning av rambeslutet

2 §. Tillämpningsområde. Av 2 mom. framgår det att en bevisinhämtningsorder inte får utfärdas för inhämtande av vittnesmål eller uppgifter i realtid eller annat bevismaterial som avses i artikel 4.2. En bevisinhämtningsorder får dock utfärdas för inhämtande av uppgifter om bevis av detta slag, om uppgifterna finns i den verkställande myndighetens besittning innan ordern ut-

färdas. För att begärda uppgifter ska lämnas ut från Finland krävs det dock att uppgifterna får registreras i polisens personregister. Eftersom motsvarande uppgifter även registreras i tullens och gränsbevakningsväsendets personregister, föreslår utskottet att momentet kompletteras med dessa myndigheters register.

5 §. Verkställande myndigheter. Den 1 januari i år trädde tingsrättsreformen i kraft och i det sammanhanget fick vissa tingsrätter nytt namn. Utskottet föreslår justeringar i 1 mom. 2 och 4 punkterna till följd av denna reform.

I 4 mom. föreskrivs det att även centralkriminalpolisen, tullen och gränsbevakningsväsendet är behöriga att fullgöra uppgifter i anslutning till verkställigheten av en bevisinhämtningsorder i de fall som nämns i momentet. Utifrån kommentarerna i de allmänna motiven föreslår utskottet att centralkriminalpolisen byts ut mot polisen.

6 §. Verkställighet av en bevisinhämtningsorder. Enligt 2 mom. ska åklagaren underrätta centralkriminalpolisen, tullen eller gränsbevakningsväsendet om en bevisinhämtningsorder som åklagaren tagit emot, om undersökningen av brottet såsom begånget i Finland under motsvarande förhållanden skulle höra till någondera av de sistnämnda myndigheterna. Vice versa ska centralkriminalpolisen, tullen och gränsbevakningsväsendet underrätta åklagaren om de bevisinhämtningsorder som de tagit emot. Underrättelseskyldigheten i denna bestämmelse liksom i 11 § 3 mom. avser att förbättra informationsgången mellan de berörda myndigheterna. Utskottet tillstyrker de föreslagna bestämmelserna, eftersom samarbetet inom unionen i straffrättsliga frågor bäst kan drivas om samarbetet och kontakterna mellan åklagarna och förundersökningsmyndigheterna är intensiva och fungerande. Det är viktigt att åklagaren underrättas om de order som förundersökningsmyndigheten tagit emot, bl.a. för att det är åklagaren som har rätten att besluta om verkställigheten ska uppskjutas eller vägras.

Enligt information är centralkriminalpolisen nationellt centrum för den finländska polisens

internationella kriminalpolisarbete och förmedlar och kontrollerar i den egenskapen internationella framställningar om rättslig hjälp. Därför är det rationellt att åklagarna på föreslaget sätt ska underrätta centralkriminalpolisen om alla order de tagit emot. Men när det handlar om förundersökningmyndighetens skyldighet att underrätta åklagaren ser utskottet av skäl som framgår av de allmänna motiven det ändamålsenligt att befogenheten inte koncentreras till centralkriminalpolisen inom polisförvaltningen. Utskottet föreslår att momentet ändras till denna del.

7 §. Grunder för vägran. Paragrafen anger när det blir aktuellt med vägran av verkställighet av en bevisinhämtningsorder. I 1 och 2 mom. föreskrivs det om ovillkorliga grunder för vägran medan 3 mom. innehåller bestämmelser om diskretionära grunder.

Åldersgränsen för straffrättsligt ansvar är 15 år i Finland. En person under 15 år kan inte ställas till straffrättsligt ansvar för en gärning som han eller hon har begått. Utskottet anser att man i tillämpningen inte bör tillgripa åtgärder som kan leda till att en person under 15 år ställs till straffrättsligt ansvar. Artikel 13.1 c i rambeslutet tillåter att vägra verkställighet om det i det särskilda fallet inte är möjligt att verkställa bevisinhämtningsordern genom de åtgärder som den verkställande myndigheten har till sitt förfogande. Utskottet föreslår därför för tydlighetens skull att 3 mom. kompletteras med en ny 4 punkt om att verkställighet av en bevisinhämtningsorder kan vägras, om den gärning som ligger till grund för ordern begåtts av en person under 15 år. Punkten är diskretionär, eftersom det inte nödvändigtvis innebär att personen blir dömd till straff för sitt brott om bevis inhämtas under förundersökningen. Undersökningen kan också resultera i barnskyddsåtgärder eller att skadestånd fastställs. Bevis kan också inhämtas till den misstänktes fördel eller så kan det behövas som ett led i en mer omfattande brottsundersökning.

Det krävs att alla stater iakttar de principer om en rättvis rättegång som följer av de internationella människorättsåtagandena för att medlems-

staterna ska kunna lita på varandras rättssystem i enlighet med reciprocitetsprincipen. I artikel 1.3 sägs det explicit att rambeslutet inte ska påverka skyldigheten att iaktta de grundläggande rättigheter och de grundläggande rättsprinciper som återges i artikel 6 i fördraget, och alla skyldigheter som åligger rättsliga myndigheter i detta avseende ska kvarstå opåverkade. Likaså står det i skäl 28 i ingressen att rambeslutet inte hindrar någon medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om t.ex. prövning i laga ordning. Utgående från dessa bestämmelser kan rambeslutet enligt utskottets mening tolkas så att en medlemsstat kan vägra verkställa en bevisinhämtningsorder för att det skulle äventyra en rättvis rättegång, trots att detta inte explicit anges som ett skäl till vägran. Utskottet antar att behovet att ta in bestämmelser om en rättvis rättegång i enskilda instrument minskar i framtiden, eftersom unionen i och med Lissabonfördraget på allvar förbundit sig att respektera de grundläggande och mänskliga rättigheterna.

9 §. Språk och översättning. Utskottet föreslår en liten språklig precisering i 2 mom.

10 §. Ändringssökande. Till följd av tingsrättsreformen föreslår utskottet att 2 mom. 2 och 4 punkten ändras på samma sätt som 5 § 1 mom. 2 och 4 punkten.

11 §. Myndigheter som är behöriga att utfärda en order. Paragrafens 1 mom. uttrycker huvudregeln, att en bevisinhämtningsorder kan utfärdas av en rättslig myndighet, med andra ord de åklagare och domstolar som nämns i momentet. En bevisinhämtningsorder kan även på de i 2 mom. nämnda villkoren utfärdas av en tjänste-

man vid centralkriminalpolisen, tullen eller gränsbevakningsväsendet som har befogenheter som undersökningsledare. Med hänvisning till kommentarerna i de allmänna motiven föreslår utskottet att bestämmelsen ändras så att beslutsfattandet inom polisförvaltningen inte koncentreras till centralkriminalpolisen, utan att ordern även kan utfärdas av en i momentet avsedd tjänsteman inom polisen. För att momentet ska stå i samklang med rambeslutet på bästa möjliga sätt föreslår utskottet dessutom en sådan precisering av momentet att undersökningen i ett straffrättsligt ärende i detta fall ska kräva internationellt samarbete.

17 §. Ikraftträdande. Enligt 1 mom. i kraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 19 januari 2011. Utskottet föreslår emellertid att det exakta datumet enligt vedertagen praxis lämnas öppet. Samtidigt föreslår utskottet att det i 2 mom. inte ska hänvisas till det exakta datum då lagen träder i kraft.

2. Lag om ändring av 4 kap. och 15 a § i tvångsmedelslagen

Ikraftträdandebestämmelsen. Med hänvisning till motiven till 17 § i lagförslag 1 föreslår utskottet att det exakta datum då lagen träder i kraft lämnas öppet även i ikraftträdandebestämmelsen i lagförslag 2.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 1 och 2 med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om en europeisk bevisinhämtningsorder för att inhämta föremål, handlingar eller uppgifter som ska användas i straffrättsliga förfaranden och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.
Allmänna bestämmelser

1 §
(Som i RP)

2 §
Tillämpningsområde

(1 mom. som i RP)

I artikel 4 i rambeslutet finns bestämmelser om tillämpningsområdet för bevisinhämtningsorder. En bevisinhämtningsorder får inte utfärdas för inhämtande av vittnesmål eller uppgifter i realtid eller annat bevismaterial som avses i artikel 4.2. En bevisinhämtningsorder får dock utfärdas för inhämtande av uppgifter om bevis av detta slag, om uppgifterna finns i den verkställande myndighetens besittning innan ordern utfärdas. För att begärda uppgifter ska lämnas ut från Finland förutsätts det att uppgifterna får registreras i polisens, tullens eller gränsbevakningsväsendets personregister. Det föreskrivs särskilt om utbyte av straffregisteruppgifter. Med avvikelse från artikel 4.1 och 4.2 kan bevisinhämtningsordern under de förutsättningar som anges i artikel 4.5 och 4.6 gälla inhämtande av bevismaterial som upptäckts under verkställigheten av ordern eller inhämtande av vittnesmål från personer som är närvarande vid verkställigheten.

3 och 4 §
(Som i RP)

2 kap.

Verkställighet i Finland av en bevisinhämtningsorder som utfärdats i en annan medlemsstat

5 §

Verkställande myndigheter

Behöriga att fullgöra åklagaruppgifter i samband med verkställigheten av en bevisinhämtningsorder är

(1 punkten som i RP)

2) häradsåklagaren inom *Norra Savolax* tingsrätt, om bevismaterial som avses i ordern finns inom Östra Finlands hovrätts domkrets,

(3 punkten som i RP)

4) häradsåklagaren inom *Birkalands* tingsrätt, om bevismaterial som avses i ordern finns inom Åbo eller Vasa hovrätts domkrets.

(2 och 3 mom. som i RP)

Även *polisen*, tullens och gränsbevakningsväsendet är behöriga att fullgöra uppgifter i anslutning till verkställigheten av en bevisinhämtningsorder, om undersökningen av det brott som ligger till grund för bevisinhämtningsordern såsom begånget i Finland under motsvarande förhållanden skulle höra till den nämnda myndighetens behörighet enligt finsk lag.

6 §

Verkställighet av en bevisinhämtningsorder

(1 mom. som i RP)

Den verkställande åklagaren ska underrätta centralkriminalpolisen om den bevisinhämtningsorder som den verkställande åklagaren tagit emot. Underrättelsen ska dock lämnas till tullen eller gränsbevakningsväsendet, om undersökningen av det brott som ligger till grund för bevisinhämtningsordern såsom begånget i Finland under motsvarande förhållanden skulle höra till de nämnda myndigheternas behörighet. Även *polisen*, tullen och gränsbevakningsväsendet ska underrätta den verkställande åklagaren om de bevisinhämtningsorder som de nämnda myndigheterna tagit emot. Om ordern hänför sig till straffrättsliga förfaranden som inletts vid åtalsprövning eller i en domstol även i Finland, ska dessutom den åklagare som handlägger det aktuella brottmålet underrättas.

(3 mom. som i RP)

7 §

Grunder för vägran

(1 och 2 mom. som i RP)

Verkställighet av en bevisinhämtningsorder kan vägras, om

(1—3 punkten som i RP)

4) *den som ordern gäller inte fyllt femton år då han eller hon begick den gärning som ligger till grund för ordern. (Ny 4 punkt)*

(4—6 mom. som i RP)

8 §

(Som i RP)

9 §

Språk och översättningar

(1 mom. som i RP)

Den verkställande myndigheten ska vid behov se till att ordern översätts till finska eller

svenska. Justitieministeriet bistår i förekommande fall vid översättningen av ordern.

10 §

Ändringssökande

(1 mom. som i RP)

Behörig tingsrätt i de fall som avses i 1 mom. är

(1 punkten som i RP)

2) *Norra Savolax* tingsrätt, om bevismaterial som avses i ordern finns inom Östra Finlands hovrätts domkrets,

(3 punkten som i RP)

4) *Birkalands* tingsrätt, om bevismaterial som avses i ordern finns inom Åbo eller Vasa hovrätts domkrets.

(3 och 4 mom. som i RP)

3 kap.

Utfärdande av en bevisinhämtningsorder i Finland

11 §

Myndigheter som är behöriga att utfärda en order

(1 mom. som i RP)

Om det begärda bevismaterialet finns i den verkställande myndighetens besittning och medlemsstaten i fråga inte har krävt att bevisinhämtningsordern ska godkännas av en rättslig myndighet som avses i 1 mom., får ordern utfärdas också av en sådan tjänsteman vid *polisen*, tullen eller gränsbevakningsväsendet som har befogenheter som undersökningsledare i ett brottmål som omfattas av den nämnda myndighetens behörighet och där undersökningen kräver internationellt samarbete.

(3 mom. som i RP)

12—14§

(Som i RP)

5 kap.

Särskilda bestämmelser

15 och 16 §
(Som i RP)

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . På varje
begäran om rättslig hjälp som har översänts före

denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

I förhållande till de medlemsstater som inte har genomfört rambeslutet senast *när denna lag träder i kraft* tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tills medlemsstaten i fråga har genomfört rambeslutet.

2.

Lag

om ändring av 4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987), sådan paragrafen lyder i lagarna 10/1994, 541/2005, 541/2007 och 1387/2007, ett nytt 6 mom. som följer:

4 kap.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Beslag

15 a §
(Som i RP)

LaUB 7/2010 rd — RP 268/2009 rd

Helsingfors den 23 april 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Janina Andersson /gröna
medl. Esko Ahonen /cent
Kalle Jokinen /saml
Timo Kalli /cent
Oiva Kaltiokumpu /cent
Ilkka Kantola /sd
Krista Kiuru /sd

Jari Larikka /saml
Sanna Lauslahti /saml
Outi Mäkelä /saml
Raimo Piirainen /sd
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Tuokila.